

ТЕХНОЛОГІЯ СИТУАТИВНОГО МОДЕЛЮВАННЯ У ВИКЛАДАННІ ОБЛІКОВИХ ДИСЦИПЛІН У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Марина Ростока,

аспірант, науковий співробітник
лабораторії електронних навчальних ресурсів
Інституту ПТО НАПН України,

У своєму науковому доробку українська вчена О. Пометун звертає увагу на визначення сутності педагогічної технології інтерактивного навчання, починаючи з компіляції поняття «інтерактивний метод». Вона стверджує, що «метод у педагогіці визначається як спосіб цілеспрямованої взаємодії викладача і учнів для розв'язання педагогічних завдань, тобто для розвитку», а «в понятті «інтеракція» можна виділити дві складові: «інтер» – між, «акція» – посилена діяльність». Тобто, інтерактивні методи можна трактувати як способи цілеспрямованої міжсуб'єктної взаємодії викладача і учнів зі створення оптимальних умов для свого розвитку [2].

Саме інтерактивне навчання базується на моделюванні життєвих ситуацій, використанні рольових ігор, спільному розв'язанні проблемних ситуацій виробничого характеру тощо.

В умовах формування професійної компетентності майбутніх кваліфікованих робітників, зокрема обліковців з реєстрації бухгалтерських даних, застосування технологій інтерактивного навчання привнесе унікальність у викладання навчальних предметів спеціального спрямування.

Відтак, одним з ефективних методів викладання облікових дисциплін у професійній підготовці майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних є ситуативне моделювання. Тому зазначимо, що технології ситуативного моделювання – це не що інше, як гра: рольова гра, імітація, симуляція, драматизація, суд-просе.

На нашу думку, ситуативне моделювання – це створення ситуації, наближеної до умов реального виробництва. У такому разі учень втілений у роль справжнього фахівця, який виконує певні професійні дії (тобто, «грає»). Вхідження в роль обліковця з реєстрації бухгалтерських даних (чи представників бухгалтерського підрозділу, що мають поряд виконувати посадові обов'язки), дає змогу на засадах емпатійного та синергетичного підходів програти виробничий процес ведення облікового діловодства в межах навчального кабінету. Тим самим учень бачить основні особливості своєї майбутньої професії та вчиться робити висновки за ситуацією, приймаючи остаточні рішення.

Наведемо деякі визначення основних методів ситуативного моделювання, які вже існують у сучасному науковому доробку вчених-педагогів, і які, на нашу думку, заслуговують на увагу.

Рольова гра (інсценування) – складна системна інтерактивна технологія (техніка, метод), у процесі застосування якої відбувається рольове ведення заняття, тобто розподіл певного набору ролей, які регламентують діяльність і поведінку суб'єктів навчання.

Рис. 1. Структура ігрової моделі уроку бухгалтерського обліку за використання ситуативного моделювання

Імітація – процедура з виконання певних простих, відомих дій, які відтворюють, імітують будь-які явища оточуючої дійсності, де учасники імітації реагують на конкретну ситуацію в межах заданої програми, чітко виконуючи інструкцію, наприклад, проводячи дослід.

Симуляція – певна версія реальності, створена педагогом ситуація, під час якої учні копіюють у спрощеному вигляді процедури (імітації), поглиблюючись у проблематику, щоб зрозуміти її зсередини, досліджуючи [3].

Драматизація – ця процедура на початковому етапі може носити характер рольової гри і є одним з найефективніших прийомів активізації пізнавальної діяльності учнів. Суть

драматизації в тому, що одночасно з відпрацюванням вправ щодо опанування нового матеріалу ведеться робота щодо їх сценічної реалізації [1].

Специфіка викладання облікових дисциплін у повній мірі може бути схарактеризована у процесі ситуативного моделювання. Наведемо структуру уроку бухгалтерського обліку, де присутні елементи ситуативного моделювання (Рис. 1).

Отже, технологія ситуативного моделювання – це певна система методів, спрямованих не тільки на набуття компетенцій шляхом отримання знань, їхнє запам'ятовування, а на відтворення у процесі розігрування реальної виробничої ситуації.

Список використаних джерел

1. Березникова Е. С. Драматизация и инсценирование как средства повышения мотивации учащихся к изучению иностранного языка [Электронный ресурс] – Режим доступа (14.02.2015): <http://festival.1september.ru/articles/531546/> . – Загол. з екрану. Мова рос.
2. Пометун О. Навчаємо по-іншому: [посібник для викладачів професійно-технічних училищ] / О. Пометун та ін. – К., 2008. – С. 14-15.
3. Шендерук О. Б., Пермінова В. А. Технології ситуативного моделювання. Симуляції або імітаційні ігри [Электронный ресурс] – Режим доступа (14.02.2015): http://www.rusnauka.com/26_SSN_2010/Philologia/71388.doc.htm/ = Загол. з екрану. Мова –укр.